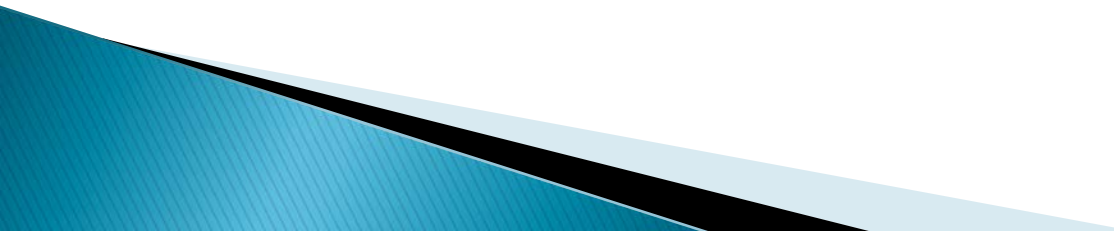

Temat lekcji: Imiesłowy

Nietypowe formy czasownika.
Powtórzenie i utrwalenie wiadomości.

Cele:

- ▶ 1. Utrwalamy wiadomości o imiesłowach.
 - ▶ a. rozróżniamy imiesłowy przymiotnikowe czynne i bierne oraz imiesłowy przysłówkowe współczesne i uprzednie.
 - b. Odróżniamy imiesłowy przymiotnikowe od przymiotników.
 - c. Tworzymy imiesłowy od czasowników.
-

Imięśłowy przymiotnikowe:

► Czynne: –ący, –ąca, –ące,

Bierne: –ny, –na, –ne; –ty, –ta, –te

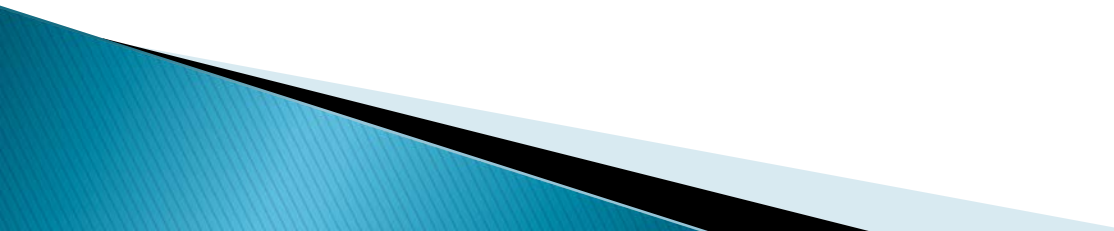
Odmieniają się jak przymiotniki,
czyli
przez przypadki, liczby i rodzaje.

Imięśłowy przysłówkowe

- ▶ Współczesne: -ąc
- ▶ Uprzednie: -łszy, -wszy
- ▶ Podobnie jak przysłówki – nie odmieniają się.

Jak odróżnić imiesłowy?

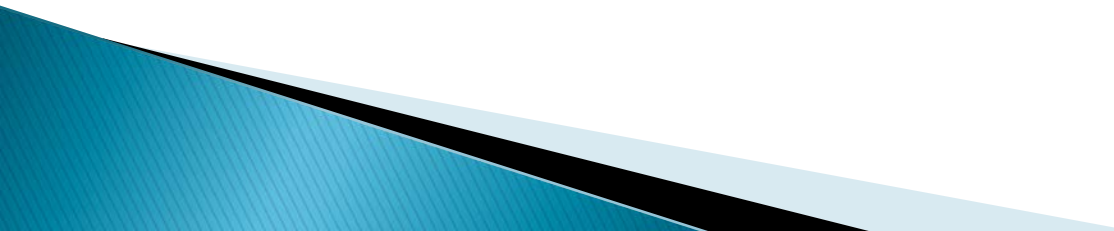
- ▶ Najłatwiej zapamiętać tych kilka końcówek.
- ▶ Należy też pamiętać, że imiesłowy pochodzą od czasowników, to takie ich nietypowe formy, więc w imiesłowie zawarta jest zawsze jakaś „część” czasownika.

- ▶ O co chodzi?
 - ▶ Np. Biegać – biegający (wykonujący jakąś czynność),
 - ▶ Wykopać – wykopany (poddany jakiejś czynności),
 - ▶ Jeść – jedząc (kiedy wykonujemy dwie czynności jednocześnie),
 - ▶ Wyjść – wyszedłszy (jedna czynność odbyła się wcześniej niż druga).
-

Ćwiczenia

- ▶ 1. W zeszycie pod tematem narysuj tabelkę.

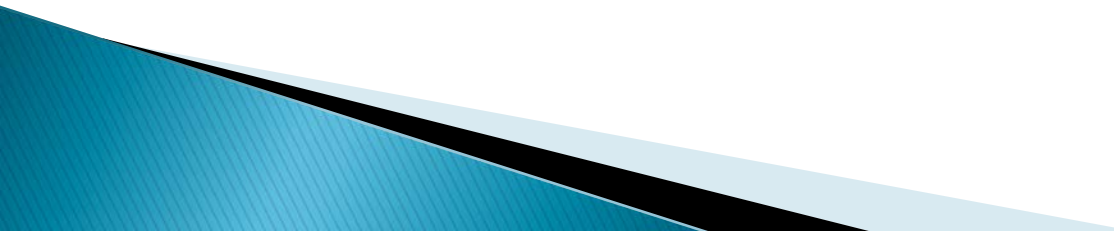
Imiesłów przymiotnikowy czynny	Imiesłów przymiotnikowy bierny	Imiesłów przysłówkowy współczesny	Imiesłów przysłówkowy uprzedni

- ▶ Określ, jaki to imiesłów i wpisz go w odpowiednie miejsce do tabeli:
 - ▶ chodząc, czytający, pomyślawszy, rzucając się, ubrawszy, rozbity, śpiewając, ukłoniwszy się, milcząc, piszące, zamówiony, pokolorowany, grająca, dokończony.
-

Uwaga, ważne!

- ▶ imiesłowy przymiotnikowe czynne są tworzone od **czasowników niedokonanych**,
- ▶ imiesłowy przymiotnikowe bierne
 - od czasowników dokonanych i niedokonanych, ale tylko czasowników przechodnich,
- ▶ imiesłowy przysłówkowe uprzednie
 - **od czasowników dokonanych**,
- ▶ imiesłowy przysłówkowe współczesne tworzy się **od czasowników niedokonanych**.

Brzmiało strasznie?

- ▶ Niekoniecznie 😊
 - ▶ Czasowniki dokonane odpowiadają na pytanie: CO ZROBIĆ?
 - ▶ Czasowniki niedokonane odpowiadają na pytanie: CO ROBIĆ?
 - ▶ Czasowniki przechodnie mają stronę czynną i bierną, np. myje – jest myty, kocha – jest kochany itp..
-

- ▶ 2. Od podanych czasowników utwórz imiesłowy według tabeli, zgodnie z zasadami omówionymi powyżej:

Czasownik	Imiesłów przymiotnikowy czynny	Imiesłów przymiotnikowy bierny	Imiesłów przysłówkowy współczesny	Imiesłów przysłówkowy uprzedni
kopać				
kopnąć				
wygrać				
wygrywać				

Imiesłowy przymiotnikowe a przymiotniki

- ▶ Imiesłowy, mimo niewinnego wyglądu, kryją wiele tajemnic. Na przykład podobieństwo do przymiotników. No bo jak się nie pomylić i odróżnić imiesłów przymiotnikowy bierny od przymiotnika?
- ▶ Imiesłów powstał od czasownika. I tyle ;). Czyli imiesłów przymiotnikowy bierny oznacza, że ktoś lub coś jest obiektem jakiejś czynności lub stanu.
- ▶ Zakochany – ten, który się zakochał
- ▶ Posprzątana – ta, którą ktoś posprzątał
- ▶ Zlekceważone – te, które ktoś zlekceważył

Trochę zabawy z imiesłowami

- ▶ Gra, niezwykle ekscytująca, można w nią grać bez końca....:
- ▶ <https://wordwall.net/pl/resource/948764>
- ▶ – zachęcam do gry na dużym ekranie.
- ▶ Propozycja:
stwórzcie swoje gry z imiesłowami za pomocą platformy learning apps. Ogranicza Was tylko wyobraźnia 😊

Inspiracje i świetne materiały

- ▶ Jeżeli już kochacie imiesłowy tak mocno, jak ja ☺ albo po prostu chcecie spędzić z nimi jeszcze trochę czasu, warto zajrzeć na te strony:
- ▶ <https://lekcjewsieci.pl/imieslowy/?fbclid=IwAR2L2rKwXGWCvxXT8wS43xmw2Ffl7E0GSxgwP XKWmX-exp9Yruq1Olm3yeg>
- ▶ https://marzanka.pl/2019/03/08/imieslowy-hop-do-glowy/?fbclid=IwAR1ssxL9MiMTqAbEfjKTWBltx58XzgNN7DTHMne5XWJuz1lyjQDSEpQ_G9E
- ▶ https://kompan.pl/blog/witajcie-w-swiecie-imieslowow/?tx_cookies_main%5Baction%5D=cookie&cHash=1dfae597275dc4fbcebbbc875beac4387
- ▶ Znajdziecie tam ciekawe gry, linki do filmików i dużo dobrej treści.

Imiesłowowe równoważniki zdań
są tak interesujące,
że zasługują na oddzielną lekcję

- ▶ Dziękuję ☺ i do zobaczenia
- ▶ PS. Co to za forma: „interesujące”???